

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 97/2020-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. februára 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátom Mgr. Pavlom Balážom, Eurovea Central 1, Pribinova 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 S 210/2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie

práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 S 210/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je vedená pod sp. zn. Rvp 660/2019 a v súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 bola náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov prerozdelená a 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi.

3. Podľa čl. II bodu 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky schváleného na zasadnutí pléna konaného 4. decembra 2019 na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 (ďalej len „rozvrh práce“) je na konanie vo veciach patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu v jednotlivých prípadoch príslušný ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená. V súlade s čl. II bodom 3 písm. a) rozvrhu práce pri predkladaní pridelených vecí do senátu sudcom spravodajcom Rastislavom Kaššákom pracuje prvý senát ústavného súdu v zložení Jana Baricová, predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto predbežne prerokoval senát v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia.

4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v napadnutom konaní sa sťažovateľ v právnom postavení žalobcu domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) č. 48297/2017-42-II z 10. augusta 2017. Ppoukazuje na skutočnosť, že zo strany krajského súdu neboli ku dňu podania ústavnej sťažnosti v napadnutom konaní za 19 mesiacov vykonané žiadne úkony.

5. Sťažovateľ v tomto období využil možnosť postupu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a 31. októbra 2018 podal sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedovi

krajského súdu (ďalej len „sťažnosť“). Podpredseda krajského súdu po prešetrení veci prípisom sp. zn. 1 Spr 238/2018 z 21. novembra 2018 konštatoval, že v napadnutom konaní zistil nečinnosť, a preto vyhodnotil sťažnosť ako dôvodnú. Podľa vyjadrenia zákonného sudcu *„je pre účastníka konania menej zaťažujúce, ak nie je nútený reagovať na ďalšie rozhodnutie prvostupňového súdu, pokiaľ sa rovnaká právna otázka (údajne) rieši na odvolacom súde, pretože pokiaľ táto bude vyriešená, bude pre prvostupňový súd záväznou. Pojednávanie vo veci môže byť údajne vytýčené v prvej polovici roku 2019.“*.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta *„porušenie svojho základného práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru postupom KS BA v konaní so spis. zn. 2 S/210/2017. Sťažovateľ teda touto sťažnosťou namieta neprimerané dlhé konanie/celkovú dĺžku konania iniciovaného jeho žalobou zo dňa 12. 09. 2017, bez ohľadu na výskyt prípadných prietáhov, ktoré sa však tiež v konaní vyskytli, čo potvrdil aj predseda KS BA...“*.

7. Sťažovateľ zastáva názor, že obsah základného práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je širší ako obsah základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakotveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Ďalej zdôrazňuje, že *„predmetom Žiadosti je dokument, ktorý obsahuje evidenčné informácie nachádzajúce sa aj v súdnom registri Súdneho dvora EÚ, ktoré sú verejné dostupné v sídle Súdneho dvora EÚ na základe jeho Rokovacieho poriadku už počas samotného konania, nielen po jeho skončení...“*.

8. Sťažovateľ poukazuje na to, že v obdobnej veci už bol vydaný rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sžo 105/2015 z 22. februára 2017, ktorý sa týkal rovnakých účastníkov konania. Zastáva názor, že *„za takýchto okolností sa vyžadoval osobitne rýchly postup KS BA vo veci správnej žaloby sťažovateľa, keďže sťažovateľ sa nemôže domôcť požadovaných informácií ani po rozsudku Najvyššieho súdu SR č. k. 3 Sžo/105/2015 zo dňa 22. 02. 2017 a napriek jednoznačnej judikatúre Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR k sprístupňovaniu evidenčných informácií z vnútroštátnych súdnych registrov, vrátane informácií*

z prebiehajúcich konaní. Preto neobstojí tvrdenie zákonného sudcu KS BA, že údajne prebiehajú viaceré kasačné konania vo veciach, ktoré sú obdobné ako vo veci žaloby zo dňa 12. 09. 2017. Žiadne takéto konania neprebiehajú a právna otázka už bola opakovane vyriešená v judikatúre Ústavného súdu SR, Najvyššieho súdu SR aj samotného Krajského súdu v Bratislave, dokonca totožného senátu KS BA (č. k. 2 S/176/2016)...

... KS BA však nekoná, je nečinný a konanie trvá neprimerane dlho, aj s ohľadom na to, čo je predmetom konania...“.

9. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej nálezom takto rozhodol:

„1. Sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] sa vyhovuje.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod spis. zn. 2 S/210/2017, porušené bolo.

3. Krajskému súdu v Bratislave prikazuje v konaní vedenom pod spis. zn. 2 S/210/2017 konať v primeranej lehote.

4. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadostučinenie vo výške 1 200,- EUR (slovom tisíc dvesto eur), ktoré mu je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], sa priznávajú trovy konania/právneho zastúpenia vo výške 346,26 EUR, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný sťažovateľovi vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

13. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Ústavný súd predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu v súlade s § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom (§ 39 a § 43, § 123, § 124 a § 132 zákona o ústavnom súde), a súčasne zisťoval, či v danom prípade nie sú dané dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré sú podané navrhovateľom bez právneho zastúpenia podľa § 34 a § 35 zákona o ústavnom súde a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu (§ 37 zákona o ústavnom súde), návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané zjavne neoprávnenou osobou, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený [56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

18. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia práva sťažovateľa na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní.

19. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol

posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014) judikoval, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prieťahoch.

20. Ústavný súd hodnotil napadnuté konanie z pohľadu možného vzniku zbytočných prieťahov od jeho začatia t. j. od prijatia žaloby krajským súdom 12. septembra 2017 do 10. apríla 2019, keď bola ústavnému súdu doručená ústavná sťažnosť, a dospel k záveru, že z ústavnoprávneho hľadiska toto obdobie ako celok (aj keď bolo poznačené určitým obdobím nečinnosti krajského súdu) nemožno vyhodnotiť ako také, ktoré by dovoľovalo prijať záver o porušení práva sťažovateľa na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vo vzťahu k vykonaným úkonom v predmetnom období ústavný súd uvádza, že po podaní žaloby krajský súd 16. novembra 2017 vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe sťažovateľa, ktoré bolo krajskému súdu doručené 4. decembra 2017 spolu s vyžiadaným administratívnym spisom žalovaného. V dôsledku sťažnosti na prieťahy v konaní, ktorú sťažovateľ 31. októbra 2018 adresoval predsedovi krajského súdu, sa 16. novembra 2018 k sťažnosti vyjadril zákonný sudca a 21. novembra 2018 bolo upozornenie na prieťahy založené v spise krajského súdu. Následne 12. decembra 2018 došlo na strane sťažovateľa k zmene jeho právneho zástupcu.

21. Pozornosti ústavného súdu neuniklo, že sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. januára 2019 už domáhal vyslovenia porušenia jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v identickom konaní, aké je predmetom posúdenia zo strany ústavného súdu v danom prípade. Uznesením ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 50/2019 z 31. januára 2019 bola ústavná sťažnosť sťažovateľa odmietnutá ako zjavne neopodstatnená podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky,

o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, pretože ústavný súd nezistil žiadne porušenie práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V posudzovanej veci pritom sťažovateľ podal opätovne ďalšiu ústavnú sťažnosť po uplynutí približne len dvoch mesiacov od rozhodnutia ústavného súdu z 31. januára 2019 s právoplatnosťou 22. marca 2019, ktorá navyše obsahuje totožnú sťažnostnú argumentáciu, aká bola prezentovaná v ústavnej sťažnosti z 13. januára 2019.

22. Súčasne ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti už krajský súd o žalobe sťažovateľa rozhodol rozsudkom sp. zn. 2 S 210/2017 z 11. septembra 2019 tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného č. 48297/2017-42-II z 10. augusta 2017 a rozhodnutie žalovaného č. 360/2017-142-I zo 14. júla 2017 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Podľa zistení ústavného súdu podal žalovaný proti predmetnému právoplatnému rozsudku krajského súdu 24. októbra 2019 kasačnú sťažnosť, pričom spisový materiál sa od 5. decembra 2019 nachádza na najvyššom súde na účel rozhodnutia o tejto kasačnej sťažnosti.

23. Ústavný súd konštatuje, že hoci celkový postup krajského súdu v napadnutom konaní nebol celkom optimálny, keďže tento o žalobe sťažovateľa konal do právoplatného rozhodnutia dva roky, táto dĺžka konania však sama osebe aj vzhľadom na predmet napadnutého konania (preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného) resp. vzhľadom na to, čo je pre sťažovateľa „v stávke“, nemá takú intenzitu, aby bolo možné po prijatí ústavnej sťažnosti túto lehotu jednoznačne kvalifikovať ako neprimeranú v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. III. ÚS 199/02, I. ÚS 57/01). Znamená to teda, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03).

24. Na základe uvedeného ústavný súd aj v tomto prípade odmietol ústavnú sťažnosť smerujúcu proti postupu krajského súdu v napadnutom konaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

25. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá v celom rozsahu, ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v danom prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu